

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 13. listopada 2023.
(OR. en)

14182/23

LIMITE

UD 223
POLCOM 241

Međuinstitucijski predmet:
2023/0351(NLE)

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	12. listopada 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 579 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla u pogledu donošenja preporuke o upotrebi potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 579 final.

Priloženo: COM(2023) 579 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 12.10.2023.
COM(2023) 579 final

2023/0351 (NLE)

PUBLIC

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla u pogledu donošenja preporuke o upotrebi potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje u ime Unije treba zauzeti u Zajedničkom odboru Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla („Zajednički odbor PEM“) u vezi s predviđenim donošenjem preporuke Zajedničkog odbora PEM u pogledu upotrebe potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Regionalna konvencija o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla

Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla („Konvencija“) utvrđuju se odredbe o podrijetlu robe kojom se trguje na temelju odgovarajućih sporazuma sklopljenih između ugovornih stranaka.

Sustav paneuromediteranske kumulacije podrijetla omogućuje primjenu dijagonalne kumulacije između 25 ugovornih stranaka Konvencije: Europske unije, Islanda, Lihtenštajna, Norveške, Švicarske, Alžira, Egipta, Izraela, Jordana, Libanona, Maroka, Palestine¹, Sirije, Tunisa, Turske, Albanije, Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije, Crne Gore, Srbije, Kosova*, Farskih Otoka, Republike Moldove, Gruzije i Ukrajine. Njime se utvrđuje multilateralni okvir pravila o podrijetlu za mrežu sporazuma o slobodnoj trgovini, a primjenjuje se ne dovodeći u pitanje načela utvrđena u tim sporazumima. Konvencija je za Uniju stupila na snagu 1. svibnja 2012.

Europska unija stranka je Konvencije².

2.2. Zajednički odbor PEM

Zajednički odbor PEM osnovan člankom 3. stavkom 1. Konvencije donosi izmjene Konvencije, upravlja njome i osigurava njezinu pravilnu provedbu. U skladu s člankom 12. Poslovnika Zajedničkog odbora PEM, odluke Zajedničkog odbora jednoglasno donose ugovorne stranke za koje je Konvencija stupila na snagu te koje su nazočne ili zastupljene na sastanku Zajedničkog odbora PEM.

Ugovorne stranke za koje je Konvencija stupila na snagu imaju pravo glasa. Svaka ugovorna stranka ima jedan glas.

2.3. Predviđeni akt Zajedničkog odbora PEM

Dana 29. studenoga 2023. Zajednički odbor PEM na svojoj 15. sjednici treba donijeti preporuku u pogledu upotrebe potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem („predviđeni akt“).

Svrha je predviđenog akta preporučiti prihvaćanje potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem u okviru Konvencije.

Službe Komisije su u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 objavile informativnu napomenu br. 1³ od 31. ožujka 2020. u kojoj su svi partneri Konvencije pozvani da prihvate

¹ Ovaj naziv ne tumači se kao priznanje Države Palestine niti se njime dovode u pitanje pojedinačna stajališta država članica o tom pitanju.

* Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

² SL L 54, 26.2.2013., str. 4.

elektroničke preslike dokaza o podrijetlu. Cilj je ove preporuke Zajedničkog odbora PEM zadržati fleksibilnost uvedenu Informativnom napomenom br. 1. Očekuje se da će ugovorne stranke u okviru Konvencije dogovoriti upotrebu elektroničkih certifikata.

Predviđeni akt počet će se primjenjivati u strankama u skladu s člankom 4. stavkom 1. Konvencije, kojim je predviđeno sljedeće: „Zajednički odbor odgovoran je za primjenu ove Konvencije i osiguranje njene pravilne primjene. U tu svrhu ugovorne stranke redovito obavješćuju navedeni Odbor o stečenim iskustvima iz primjene Konvencije. Zajednički odbor daje preporuke [...]”.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Početkom 2020. službe Europske komisije obavijestile su ugovorne stranke Konvencije o nemogućnosti većine trgovinskih partnera da izdaju potvrde o prometu robe za svrhe dokazivanja povlaštenog podrijetla u propisanom obliku (tj. vlastoručno potpisane, s pečatom ili u odgovarajućem papirnatom obliku) jer su kontakti između carinskih uprava i gospodarskih subjekata obustavljeni zbog pandemije bolesti COVID-19.

Izvanredne mjere donesene su na uzajamnoj osnovi kako bi se osigurala potpuna provedba dogovorâ. Carinska tijela bila su pozvana da prihvaćaju potvrde o prometu robe za svrhe dokazivanja povlaštenog podrijetla izdane elektroničkim putem s digitalnim potpisom, pečatom ili žigom nadležnih tijela ili preslike u papirnatom ili elektroničkom obliku (skenirane ili dostupne na internetu).

Ugovorne stranke priznaju korist od iskustva povlaštene trgovine u okviru izvanrednih mjera donesenih zbog pandemije bolesti COVID-19. Ugovorne stranke bile su zainteresirane za nastavak dobre prakse uvedene u okviru izvanrednih mjera tijekom pandemije bolesti COVID-19 uviđajući važnost uvođenja elektroničkih sredstava i suradnje na izradi zajedničkog sustava koji se temelji na elektroničkim dokazima o podrijetlu i elektroničkoj administrativnoj suradnji u paneuromediteranskoj regiji.

Od 1. rujna 2021. na snagu je stupila mreža bilateralnih protokola o pravilima o podrijetlu među ugovornim strankama Konvencije, čime su prijelazna pravila postala primjenjiva. Ta pravila omogućuju elektroničko izdavanje potvrda o prometu robe. Do donošenja revidirane Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla u svim ugovornim strankama prijelazna pravila primjenjuju se usporedno s Konvencijom.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

³ https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2020-03/200331-information_note_certificates_en_and_fr.pdf

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”⁴.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Zajednički odbor PEM tijelo je osnovano na temelju sporazuma, odnosno na temelju Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla.

Akt koji Zajednički odbor PEM treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt počeo će se primjenjivati u strankama u skladu s člankom 4. stavkom 1. i člankom 4. stavkom 2. točkom (b) Konvencije.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zajedničku trgovinsku politiku.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 207. stavak 3. i članak 207. stavak 4. podstavak 1. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebali bi biti članak 207. stavak 3. i članak 207. stavak 4. podstavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će akt Zajedničkog odbora PEM biti primjenjiv u svim ugovornim strankama uključujući EU i njegove države članice, primjereno je nakon donošenja objaviti ga u *Službenom listu Europske unije*.

⁴ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla u pogledu donošenja preporuke o upotrebi potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 3. i članak 207. stavak 4. prvi podstavak, u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Unija je Odlukom Vijeća 2013/93/EU sklopila Regionalnu konvenciju o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla („Konvencija”), koja je za Uniju stupila na snagu 1. svibnja 2012.
- (2) U skladu s člankom 4. stavkom 1. i člankom 4. stavkom 2. točkom (b) Konvencije Zajednički odbor daje preporuke kako bi se osigurala njezina pravilna primjena.
- (3) Početkom 2020. službe Europske komisije obavijestile su ugovorne stranke Konvencije o nemogućnosti većine trgovinskih partnera da izdaju potvrde o prometu robe za svrhe dokazivanja povlaštenog podrijetla u propisanom obliku (tj. vlastoručno potpisane, s pečatom ili u odgovarajućem papirnatom obliku) jer su kontakti između carinskih uprava i gospodarskih subjekata obustavljeni zbog pandemije bolesti COVID-19.
- (4) Izvanredne mjere donesene su na uzajamnoj osnovi kako bi se osigurala potpuna provedba dogovorâ. Carinska tijela bila su pozvana da prihvaćaju potvrde o prometu robe za svrhe dokazivanja povlaštenog podrijetla izdane elektroničkim putem s digitalnim potpisom, pečatom ili žigom nadležnih tijela ili preslike u papirnatom ili elektroničkom obliku (skenirane ili dostupne na internetu).
- (5) Ugovorne stranke priznaju korist od iskustva povlaštene trgovine u okviru izvanrednih mjera donesenih zbog pandemije bolesti COVID-19. Ugovorne stranke bile su zainteresirane za nastavak dobre prakse uvedene u okviru izvanrednih mjera tijekom pandemije bolesti COVID-19 uviđajući važnost uvođenja elektroničkih sredstava i suradnje na izradi zajedničkog sustava koji se temelji na elektroničkim dokazima o podrijetlu i elektroničkoj administrativnoj suradnji u paneuromediteranskoj regiji.
- (6) Od 1. rujna 2021. na snagu je stupila mreža bilateralnih protokola o pravilima o podrijetlu među ugovornim strankama Konvencije, čime su prijelazna pravila postala primjenjiva. Ta pravila omogućuju upotrebu potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem. Do donošenja revidirane Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla u svim ugovornim strankama prijelazna pravila primjenjuju se usporedno s Konvencijom.

- (7) Kako bi se osigurala dosljednost između dvaju skupova pravila o podrijetlu koja se primjenjuju usporedno i do donošenja revidirane Konvencije, koja će zamijeniti oba skupa pravila o podrijetlu, primjereno je preporučiti prihvaćanje potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem u okviru Konvencije.
- (8) Očekuje se da će Zajednički odbor na sastanku 29. studenoga 2023. donijeti Preporuku o upotrebi potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem.
- (9) Budući da će ta Preporuka postati primjenjiva u Uniji, primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u Zajedničkom odboru,

DONIO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla temelji se na nacrtu Preporuke Zajedničkog odbora priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*